

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 października 2023 roku

Sąd Rejonowy dla Warszawy Śródmieścia w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący: sędzia Justyna Koska-Janusz

Protokolant: Aneta Cegielka

po rozpoznaniu na rozprawie dniach 6 października 2022 roku, 14 listopada 2022 roku, 8 grudnia 2022 roku, 15 września 2023 roku i 16 października 2023 roku w W.

sprawy **M. S.**, syna R. i J., urodzonego w dniu (...) w R.,

skazanego wyrokiem Sądu Rejonowego (...) z dnia 14 czerwca 2021 roku w sprawie o sygn. akt (...) za czyn polegający na tym, że:

w nie ustalonym czasie do 10 marca 2016 r w miejscowości R. woj. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, rozpowszechniał bez uprawnienia w czasie rzeczywistym za pośrednictwem sieci internet nadania programów telewizyjnych i radiowych w tym operatorów telewizyjnych świadczących usługi na zasadzie dostępu warunkowego do sygnału telewizyjnego kanałów oraz audycji, udostępnianych odbiorcom za pośrednictwem serwisu internetowego (...) w postaci strumienia programów i audycji, umożliwiając oglądanie programów telewizyjnych i audycji bez limitów czasowych, czyniąc sobie z powyższego działania stałe źródło dochodu i osiągając zysk w postaci co najmniej 12065 zł, czym działał na szkodę uprawnionych podmiotów oraz polskich uprawnionych operatorów cyfrowych, w tym Telewizji (...) sp z o.o., (...) SA, F. (...) sp z o.o. s.k., (...) sp z o.o., (...) Polska Sp z o.o., D. Polska sp z o.o., (...) Polska sp z o.o., (...) SA, (...) SA, S. sp z o.o., (...) SA, (...) sp z o.o., (...) SA, (...) sp z o.o., (...), F. (...), Telewizja (...) SA, (...) sp z o.o., (...), (...) SA, (...) sp z o.o., (...) SA, L. R. sp z o.o., (...) sp z o.o., Radio (...) SA, (...) SA, (...) sp z o.o., (...) sp z o.o., (...) Sp z o.o., (...) sp z o.o., R. (...) Sp z o.o. Sp.k.

to jest za czyn z art. 116 ust 1 i 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r o prawie autorskim i prawach pokrewnych

w przedmiocie orzeczenia o środkach kompensacyjnych na rzecz pokrzywdzonych (...) SA, (...) Sp. z o.o. oraz (...) (uprzednio (...) SA)

orzeka

I. na podstawie art. 46 § 2 kk zasądza od M. S. na rzecz pokrzywdzonego (...) SA w W. kwotę 43.733,94 zł (czterdzieści trzy tysiące siedemset trzydzieści trzy złote 94/100) tytułem nawiazki;

II. na podstawie art. 46 § 1 i § 2 kk wniosku (...) o odszkodowanie, alternatywnie o orzeczenie nawiazki, nie uwzględnia;

III. na podstawie art. 17 § 1 pkt 11 kpk umarza postępowanie w przedmiocie wniosku o naprawienie szkody na rzecz (...) Sp. z o.o. w W.;

IV. na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 Ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. Nr 49; poz. 223) zwalnia oskarżonego od kosztów i opłat w sprawie i określa, że ponosi je Skarb Państwa.

sędzia Justyna Koska-Janusz

UZASADNIENIE

Formularz UK 1	Sygnatura akt	II K 168/22	
Jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku dotyczy tylko niektórych czynów lub niektórych oskarżonych, sąd może ograniczyć uzasadnienie do części wyroku objętych wnioskiem. Jeżeli wyrok został wydany w trybie art. 343, art. 343a lub art. 387 k.p.k. albo jeżeli wniosek o uzasadnienie wyroku obejmuje jedynie rozstrzygnięcie o karze i o innych konsekwencjach prawnych czynu, sąd może ograniczyć uzasadnienie do informacji zawartych w częściach 3–8 formularza.			
1. USTALENIE FAKTÓW			
1.1. Fakty uznane za udowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.1.1.	M. S.	W nieustalonym czasie do 10 marca 2016 r w miejscowości R. woj. (...) działając w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, rozpowszechniał bez uprawnienia w czasie rzeczywistym za pośrednictwem sieci	

Internet nadania programów telewizyjnych i radiowych w tym operatorów telewizyjnych świadczących usługi na zasadzie dostępu warunkowego do sygnału telewizyjnego kanałów oraz audycji, udostępnianych odbiorcom za pośrednictwem serwisu internetowego (...) w postaci strumienia programów i audycji, umożliwiając oglądanie programów telewizyjnych i audycji bez limitów czasowych, czyniąc sobie z powyższego działania stałe źródło dochodu i osiągając zysk w postaci co najmniej 12065 zł, czym działał na szkodę uprawnionych podmiotów oraz polskich uprawnionych operatorów cyfrowych, w tym Telewizji (...) sp z o.o., (...) SA, F. (...) sp z o.o. s.k., (...) sp z o.o., (...) Polska Sp z o.o., D. Polska sp z o.o., (...) Polska sp z o.o., (...) SA, (...) SA, S. sp z o.o., (...) SA, (...) sp z o.o., (...) SA, (...) sp z o.o., (...) , (...) S.a.r.l, Telewizja (...) SA, (...) sp z o.o., (...) Company, (...) SA, (...) sp z o.o., (...) SA, L. R. sp z o.o., (...) sp z o.o., Radio (...) SA, (...) SA, (...) sp z o.o., (...) sp z o.o., (...) Sp z o.o., (...) sp z o.o., Radio (...) z o.o. Sp.k.;

tj. o czyn z art. 116 ust 1 i 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 r o prawie

		autorskim i prawach pokrewnych.	
Przy każdym czynnie wskazać fakty uznane za udowodnione	Dowód	Numer karty	
<p>M. S. wyrokiem Sądu Rejonowego (...) z dnia 14 czerwca 2021 roku o sygn. (...) został uznany winnym popełnienia przestępstwa z art. 116 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych i skazany na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby 2 lat. Ponadto nałożono na niego obowiązek naprawienia szkody poprzez zapłatę na rzecz oskarżycieli posiłkowych (...) S.A. i Telewizji (...) sp. z o.o. kwot po 21 380 zł. Sąd I instancji nie orzekł o obowiązku naprawienia szkody na rzecz pozostałych pokrzywdzonych.</p> <p>Sąd Okręgowy (...) w dniu 12 stycznia 2022 roku uchylił powyższy wyrok w zakresie braku rozstrzygnięcia o naprawieniu szkody na rzecz pokrzywdzonych (...) S.A., (...) sp. z o.o. oraz (...) S.A. (wcześniej (...) S.A.) i w tym zakresie przekazał sprawę tutejszemu sądowi do ponownego rozpoznania. W pozostałym zakresie</p>	Wyrok Sądu Rejonowego (...) z dnia 14 czerwca 2021 roku o sygn. (...)	2792-2793	

wyrok sądu I instancji został utrzymany w mocy i uprawomocnił się w dniu 12 stycznia 2022 roku.			
Wyrok Sądu Okręgowego w (...) z dnia 12 stycznia 2022 roku o sygn. (...)	3015		
<p>Naruszanie praw pokrzywdzonych poprzez bezprawne udostępnianie ich programów (retransmisje) przez M. S. w sieci Internet trwało od listopada 2015 roku do lutego 2016 roku. M. S. bez uprawnienia rozpowszechniał utwory pokrzywdzonych, umieszczając je bezpłatnie na stronie internetowej (...) nieograniczonej liczbie odbiorców, i uzyskiwał z tego zarobek z publikowania i wyświetlania reklam.</p> <p>Liczba rzeczywistych użytkowników serwisu (...) wynosiła (zgodnie z najnowszym pismem (...) S.A.) korzystających z utworów (...) S.A.:</p> <p>1) w listopadzie 2015 roku - 902 osób,</p> <p>2) w grudniu 2015 roku - 1036 osób,</p> <p>3) w styczniu 2016 roku - 4820 osób,</p> <p>4) w lutym 2016 roku - 4596 osób,</p> <p>- łącznie 11 354 osób.</p> <p>Opłata licencyjna (za udzielenie licencji innym</p>	<p>Pismo procesowe (...) S.A. z dnia 9 października 2023 roku</p>	3276-3277	

podmiotom na
rozpowszechnianie
programów (...) S.A.)
przypadająca na jednego
użytkownika wynosiła
0,88 EUR. Jest to średnia
z sum stawek opłat
licencyjnych stosowanych
przez (...) S.A. w okresie
od listopada 2015 roku do
lutego 2016 roku.

Wynagrodzenie w walucie
EURO wynosiło więc w
poszczególnych
miesiącach:

$0,88 \text{ EUR} * 902 = 793,76$
EUR;

$0,88 \text{ EUR} * 1036 = 911,68$
EUR;

$0,88 \text{ EUR} * 4820 = 4$
241,60 EUR;

$0,88 \text{ EUR} * 4596 = 4$
044,48 EUR;

- łącznie 9991,52 EUR.

Kurs EURO do PLN
według kursu średniego
NBP na koniec każdego
miesiąca wynosił kolejno:

4,2639;

4,2615;

4,4405;

4,3589.

Wynagrodzenie w PLN
wynosiło więc
odpowiednio:

$793,76 \text{ EUR} * 4,2639$
 $\text{PLN/EUR} = 3384,513264$
PLN;

<p>911,68 EUR * 4,2615 PLN/ EUR = 3885,12432 PLN;</p> <p>4 241,60 EUR * 4,4405 PLN/EUR =18 834,8248 PLN;</p> <p>4 044,48 EUR * 4,3589 PLN/EUR = 17 629,483872 PLN;</p> <p>Łącznie wynagrodzenie wyniosło 43 733,946256 PLN.</p> <p>Po zaokrągleniu do dwóch miejsc po przecinku wyniosło ono 43 733,94 PLN.</p>			
Umowy licencyjne	3279-3304		
Pismo procesowe (...) S.A. z dnia 14 listopada 2022 roku	3133-3137		
Opinia uzupełniająca z dnia 30 czerwca 2023 roku	3228-3237		
Opinia z dnia 15 lutego 2021 roku	2684-2698		
Oświadczenie A.-P. P. Ł. C. z dnia 20 sierpnia 2018 roku	1965		
Oświadczenie dotyczące prawidłowości danych	1967		
Oświadczenie A.-P. P. Ł. C. z dnia 30 lipca 2021 roku	2859		
Wydruki z systemu informatycznego	3125-3128		

Pismo A.-P. P. Ł. C. z dnia 17 stycznia 2017 roku	1242		
Zeznania świadka Ł. C.	3111--3113, 3165		
Wydruki z portalu W. T.	2860-2863		
<p>Nie można obliczyć ani nawet oszacować szkody poniesionej przez (...)S.A. Na dzień sporządzenia opinii uzupełniającej, tj. 30 czerwca 2023 roku, pokrzywdzony nie przedstawił dostatecznych dowodów (dokumentów, wydruków z systemów informatycznych) pozwalających ustalić:</p> <p>1) przedział czasowy prowadzenia szkodliwej działalności odnoszący się do utworów (...) S.A.;</p> <p>2) ilość rzeczywistych użytkowników (nie wejść na stronę czy tzw. kliknięć) korzystających z utworów (...) S.A.;</p> <p>3) identyfikację poszczególnych programów lub audycji udostępnionych nielegalnie. Wszystkie te czynniki są niezbędne do ustalenia wysokości poniesionej szkody. Brak tych danych uniemożliwił biegłemu dokonanie stosownych obliczeń i ustaleń.</p> <p>Ponadto, poza trzema powyższymi czynnikami konieczne jest również ustalenie średniej stawki (ceny) za uzyskanie dostępu do programów i</p>	Opinia uzupełniająca z dnia 30 czerwca 2023 roku	3228-3237	

audycji przypadającej na jednego użytkownika.			
1.2. Fakty uznane za nieudowodnione			
Lp.	Oskarżony	Czyn przypisany oskarżonemu (ewentualnie zarzucany, jeżeli czynu nie przypisano)	
1.2.1.			
Przy każdym czynie wskazać fakty uznane za nieudowodnione	Dowód	Numer karty	
2. OCena DOWOdów			
2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów			
Lp. faktu z pkt 1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu	
1.1.1	Wyrok Sądu Rejonowego (...) z dnia 14 czerwca 2021 roku o sygn. (...)	Dokument urzędowy, nie budzący wątpliwości co do jego rzetelności.	
Wyrok Sądu Okręgowego w (...) z dnia 12 stycznia 2022 roku o sygn. (...)	Dokument urzędowy, nie budzący wątpliwości co do jego rzetelności.		
1.1.1	Opinia uzupełniająca z dnia 30 czerwca 2023 roku	Opinie biegłego zostały sporządzone w sposób rzetelny i wyczerpujący. Biegły posiada wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do wydania opinii w niniejszej sprawie. Biegły przedstawili zastosowaną	

metodologię i sposób wyliczeń, a następnie sformułował wnioski w sposób klarowny. Opinie nie budziły wątpliwości sądu i nie zostały skutecznie zakwestionowana przez którąkolwiek ze stron procesu. Nie było podstaw, aby odmówić im mocy dowodowej w jakimkolwiek zakresie. Biegły wydając opinię dokonał weryfikacji danych zawartych w pismach (...) S.A. i (...) S.A. i innych dokumentach z akt sprawy. Dane te (liczba użytkowników serwisu (...); stawka za udzielenie zgody na korzystanie z utworu przypadająca na 1 użytkownika) posłużyły do ustalenia wysokości wyrządzonej przestępstwem szkody. Spółka (...) S.A. nie przedstawiła jednak wystarczających i wiarygodnych danych, aby ustalić wysokość poniesionej przez siebie szkody. Biegły jednoznacznie stwierdził, że ustalenie szkody poniesionej przez (...) S.A. na podstawie przedstawionych danych nie jest możliwe. Z kolei w przypadku (...) S.A. możliwe było wyliczenie wysokości szkody, z uwagi na przedstawienie przez tego pokrzywdzonego niezbędnych danych do obliczeń.

Opinia z dnia 15 lutego 2021 roku

Opinie biegłego zostały sporządzone w sposób rzetelny i wyczerpujący. Biegły posiada wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do wydania opinii w niniejszej sprawie. Biegły przedstawili zastosowaną metodologię i sposób wyliczeń, a następnie sformułował wnioski w sposób klarowny. Opinie nie budziły wątpliwości sądu i nie zostały skutecznie zakwestionowana przez którąkolwiek ze stron procesu. Nie było podstaw, aby odmówić im mocy dowodowej w jakimkolwiek zakresie. Biegły wydając opinię dokonał weryfikacji danych zawartych w pismach (...) S.A. i (...) S.A. i innych dokumentach z akt sprawy. Dane te (liczba użytkowników serwisu (...); stawka za udzielenie zgody na korzystanie z utworu przypadająca na 1 użytkownika) posłużyły do ustalenia wysokości wyrządzonej przestępstwem szkody. Spółka (...) S.A. nie przedstawiła jednak wystarczających i wiarygodnych danych, aby ustalić wysokość poniesionej przez siebie szkody. Biegły jednoznacznie stwierdził, że ustalenie szkody poniesionej przez (...) S.A. na podstawie przedstawionych danych nie jest możliwe. Z kolei

	<p>w przypadku (...) S.A. możliwe było wyliczenie wysokości szkody, z uwagi na przedstawienie przez tego pokrzywdzonego niezbędnych danych do obliczeń.</p>	
<p>Pismo procesowe (...) S.A. z dnia 14 listopada 2022 roku</p>	<p>Pismo procesowe złożone przez stronę zgodnie z zarządzeniem sędziego. Jego autentyczność nie budziła wątpliwości sądu. Dane zawarte w piśmie posłużyły biegłemu do ustalenia wysokości szkody.</p>	
<p>Pismo procesowe (...) S.A. z dnia 9 października 2023 roku</p>	<p>Pismo procesowe złożone przez stronę zgodnie z zarządzeniem sędziego. Jego autentyczność nie budziła wątpliwości sądu. Dane zawarte w piśmie posłużyły biegłemu do ustalenia wysokości szkody.</p>	
<p>Oświadczenie A.-P. P. Ł. C. z dnia 20 sierpnia 2018 roku</p>	<p>Oświadczenie sporządzone przez podmiot zajmujący się monitorowaniem stron internetowych i wykrywaniem naruszeń praw autorskich, w tym nieuprawnionego rozpowszechniania audycji telewizyjnych i radiowych. Brak jest także okoliczności, które mogłyby podważyć jego wiarygodność.</p>	
<p>Oświadczenie A.-P. P. Ł. C. z dnia 30 lipca 2021 roku</p>	<p>Oświadczenie sporządzone przez podmiot zajmujący się monitorowaniem stron internetowych i</p>	

	<p>wykrywaniem naruszeń praw autorskich, w tym nieuprawnionego rozpowszechniania audycji telewizyjnych i radiowych. Brak jest także okoliczności, które mogłyby podważyć jego wiarygodność.</p>	
<p>Oświadczenie dotyczące prawidłowości danych</p>	<p>Oświadczenie sporządzone przez podmiot zajmujący się monitorowaniem stron internetowych i wykrywaniem naruszeń praw autorskich, w tym nieuprawnionego rozpowszechniania audycji telewizyjnych i radiowych. Brak jest także okoliczności, które mogłyby podważyć jego wiarygodność.</p>	
<p>Umowy licencyjne</p>	<p>Dokumenty sporządzone przez strony zawartej umowy w przewidzianej prawem formie. Autentyczność i treść umów nie budziła wątpliwości sądu i nie została skutecznie zakwestionowana przez strony procesu. Nie było podstaw, aby odmówić im mocy dowodowej w jakimkolwiek zakresie. Umowy dowodziły stawek za udzielenie przez (...) S.A. zgody innym podmiotom za korzystanie z utworu; stawki te zostały wykorzystane do obliczeń przez biegłego.</p>	
<p>Wydruki z systemu informatycznego</p>	<p>Oświadczenie sporządzone przez</p>	

	<p>podmiot zajmujący się monitorowaniem stron internetowych i wykrywaniem naruszeń praw autorskich, w tym nieuprawnionego rozpowszechniania audycji telewizyjnych i radiowych. Brak jest także okoliczności, które mogłyby podważyć jego wiarygodność.</p>	
Zeznania świadka Ł. C.	<p>Depozycje świadka spójne i logiczne, nie zawierające sprzeczności, korespondujące w pełni z całym pozostałym materiałem dowodowym. Zeznania te były konsekwentne, świadek potwierdził przed sądem zeznania złożone w toku dochodzenia. Depozycje świadka były precyzyjne, rzeczowe i wyczerpujące. Świadka nie łączą z oskarżonym żadne relacje, nie był też zainteresowany wynikiem postępowania.</p>	
Wydruki z portalu W. T.	<p>Oświadczenie sporządzone przez podmiot zajmujący się monitorowaniem stron internetowych i wykrywaniem naruszeń praw autorskich, w tym nieuprawnionego rozpowszechniania audycji telewizyjnych i radiowych. Brak jest także okoliczności, które mogłyby podważyć jego wiarygodność.</p>	
1.1.1	Opinia uzupełniająca z dnia 30 czerwca 2023 roku	Opinie biegłego zostały sporządzone w sposób

rzetelny i wyczerpujący. Biegły posiada wiedzę, doświadczenie i umiejętności niezbędne do wydania opinii w niniejszej sprawie. Biegły przedstawił zastosowaną metodologię i sposób wyliczeń, a następnie sformułował wnioski w sposób klarowny. Opinie nie budziły wątpliwości Sądu i nie zostały skutecznie zakwestionowana przez którąkolwiek ze stron procesu. Nie było podstaw, aby odmówić im mocy dowodowej w jakimkolwiek zakresie. Biegły wydając opinię dokonał weryfikacji danych zawartych w pismach (...) S.A. i (...) S.A. i innych dokumentach z akt sprawy. Dane te (liczba użytkowników serwisu (...); stawka za udzielenie zgody na korzystanie z utworu przypadająca na 1 użytkownika) posłużyły do ustalenia wysokości wyrządzonej przestępstwem szkody. Spółka (...) S.A. nie przedstawiła jednak wystarczających i wiarygodnych danych, aby ustalić wysokość poniesionej przez siebie szkody. Biegły jednoznacznie stwierdził, że ustalenie szkody poniesionej przez (...) S.A. na podstawie przedstawionych danych nie jest możliwe. Z kolei w przypadku (...) S.A. możliwe było wyliczenie wysokości szkody, z uwagi

		na przedstawienie przez tego pokrzywdzonego niezbędnych danych do obliczeń.	
2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)			
Lp. faktu z pkt 1.1 albo 1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu	
3. PODSTAWA PRAWNA WYROKU			
	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Oskarżony	
#	3.1. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania zgodna z zarzutem		
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			
#	3.2. Podstawa prawna skazania albo warunkowego umorzenia postępowania niezgodna z zarzutem		
Zwięźle o powodach przyjętej kwalifikacji prawnej			

#	3.3. Warunkowe umorzenie postępowania		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach warunkowego umorzenia postępowania			
#	3.4. Umorzenie postępowania		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach umorzenia postępowania			
#	3.5. Uniewinnienie		
Zwięzłe wyjaśnienie podstawy prawnej oraz zwięzłe o powodach uniewinnienia			
4. KARY, Środki Karne, PRzepadek, Środki Kompensacyjne i środki związane z poddaniem sprawcy próbie			
Oskarżony	Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu	Przytoczyć okoliczności
M. S.	I	I	Okoliczności zawarte w pkt 6 uzasadnienia.

<p>5. Inne ROZSTRZYGNIĘCIA ZAwarte w WYROKU</p>			
<p>Oskarżony</p>	<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Punkt z wyroku odnoszący się do przypisanego czynu</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>
<p>M. S.</p>	<p>III</p>	<p>III</p>	<p>Na podstawie art. 17 § 1 pkt 11 kpk umorzone zostało postępowanie w przedmiocie wniosku o naprawienie szkody na rzecz (...) Sp. z o.o. w W., albowiem pokrzywdzony cofnął w tym zakresie swój wniosek.</p>
<p>6. inne zagadnienia</p>			
<p>W tym miejscu sąd może odnieść się do innych kwestii mających znaczenie dla rozstrzygnięcia, a niewyjaśnionych w innych częściach uzasadnienia, w tym do wyjaśnienia, dlaczego nie zastosował określonej instytucji prawa karnego, zwłaszcza w przypadku wnioskowania orzeczenia takiej instytucji przez stronę</p>			
<p>Przestępstwo popełnione przez M. S., polegające na nieuprawnionym rozpowszechnianiu audycji (nadań) telewizyjnych i radiowych, stanowi równocześnie czyn niedozwolony na gruncie prawa cywilnego oraz naruszenie autorskich praw</p>			

majątkowych, o którym mowa w art. 79 u.p.a. Działanie oskarżonego było bezprawne, zawinione i wyrządziło (...) S.A. i (...) S.A. szkodę. Podmioty te są zatem uprawnione do uzyskania naprawienia wyrządzonej szkody.

Zgodnie z art. 46 § 1 kk w razie skazania sąd może orzec, a na wniosek pokrzywdzonego lub innej osoby uprawnionej orzeka, stosując przepisy prawa cywilnego, obowiązek naprawienia, w całości albo w części, wyrządzonej przestępstwem szkody lub zadośćuczynienia za doznaną krzywdę; przepisów prawa cywilnego o możliwości zasądzenia renty nie stosuje się. Stosownie do art. 46 § 2 in principio kk jeżeli orzeczenie obowiązku określonego w § 1 jest znacznie utrudnione, sąd może orzec zamiast tego obowiązku nawiązkę w wysokości do 200 000 złotych na rzecz pokrzywdzonego [...]. W niniejszej sprawie sąd zobowiązany był orzec w przedmiocie środka kompensacyjnego, ponieważ pokrzywdzeni (...) S.A. i (...) S.A. złożyli wnioski o zasądzenie odpowiednich kwot tytułem odszkodowania, ewentualnie tytułem nawiązki.

Przepis powyższy odsyła do przepisów prawa cywilnego. W pierwszej kolejności zastosowanie znajdą przepisy zawarte w ustawie z dnia 4 lutego 1994 roku o prawie autorskim i prawach pokrewnych (u.p.a.), które także mają charakter cywilny. Regulują one kwestię ochrony praw autorskich, ich naruszeń i skutków naruszeń. Zgodnie z art. 79 ust. 1 pkt 3 lit. a u.p.a. uprawniony, którego autorskie prawa majątkowe zostały naruszone, może żądać od osoby, która naruszyła te prawa naprawienia wyrządzonej szkody na zasadach ogólnych. Odwołanie do ogólnych zasad odpowiedzialności wskazuje na cywilistyczny charakter tego roszczenia, umacniając związek między prawem cywilnym a ustawami szczególnymi z zakresu własności intelektualnej. Oznacza, że zastosowanie znajdą ogólne zasady odpowiedzialności odszkodowawczej za czyny niedozwolone. Nie powinno budzić wątpliwości, że odesłanie do "zasad ogólnych" oznacza nakaz stosowania nie tylko art. 361 i nast. kc, ale także art. 415 i nast. kc. Chodzi tutaj o typowe, bo oparte na winie, cywilnoprawne roszczenie odszkodowawcze. Odesłanie do zasad ogólnych oznacza

stosowanie zasad przewidzianych w art. 415 i nast. kc dla odpowiedzialności deliktowej. Chodzi o odpowiedzialność opartą na zasadzie winy (umyślnej lub nieumyślnej), ponoszona przez osoby fizyczne lub prawne, odnoszoną do szkody poniesionej przez podmiot autorskich praw majątkowych w zakresie, w którym istnieje związek przyczynowy pomiędzy nią a czynem bezprawnym.

W niniejszej sprawie nie budzi wątpliwości wina oraz bezprawność czynu. Oskarżonemu został przypisany czyn stanowiący przestępstwo, który z istoty swej jest zachowaniem bezprawnym, sprzecznym z normami prawa karnego. Prawomocny wyrok skazujący przesądził o tym, że oskarżony dopuścił się tego czynu, jak też o winie oskarżonego. Działanie wyrządzające szkodę i naruszające prawa autorskie było zatem zawinione także w rozumieniu prawa cywilnego. Wątpliwości nie budzi również istnienie adekwatnego związku przyczynowego pomiędzy przestępstwem a szkodą (art. 361 § 1 kc). Nieuprawnione umieszczanie utworów w sieci Internet wyrzuciło pokrzywdzonym szkodę majątkową (sposób

wyrządzenia szkody i jej postać zostaną wyjaśnione poniżej).

W tym miejscu zauważyć trzeba, że kodeks cywilny nie zawiera definicji szkody. W doktrynie prawa cywilnego panuje zgoda, by pojęciem szkody obejmować **uszczerbek**, jakiego w swych dobrach lub interesach doznała określona osoba, jeśli są to dobra lub interesy prawnie chronione i co do których z mocy obowiązujących norm istnieje obowiązek jej naprawienia. Szkodę można również zdefiniować jako różnicę pomiędzy stanem majątku poszkodowanego a stanem, jaki istniałby, gdyby nie było czynnika szkodzącego (czynu niedozwolonego, niewykonania zobowiązania). Wyróżnia się szkodę majątkową i niemajątkową (krzywdę). W niniejszej sprawie przydatne będą jedynie rozważania dotyczące szkody majątkowej. Uszczerbek w przypadku szkody majątkowej rozumieć należy jako **pomniejszenie się majątku danej osoby**, tj. zmniejszenie aktywów (uszkodzenie lub zniszczenie rzeczy, odebranie rzeczy, uniemożliwienie korzystania ze swego prawa), zwiększenie pasywów czy też utracenie możliwości zwiększenia aktywów lub

zmniejszenia pasywów. Tak też szkoda może przybrać dwie postaci, tj. poniesione straty (*damnum emergens*) i utracone korzyści, które można by osiągnąć, gdyby szkody nie wyrządzono (*lucrum cessans*) - zgodnie z art. 361 § 2 kc.

Co do zasady, przy ustalaniu wysokości odszkodowania, w przypadku naruszenia dóbr intelektualnych, uwzględnia się – tak jak w zasadach ogólnych – zarówno ***damnum emergens***, jak i ***lucrum cessans***. Jednak specyfika ustalania wysokości szkody spowodowanej naruszeniem autorskich praw majątkowych wiąże się przede wszystkim z tym, że szkody te polegają na utracie spodziewanych korzyści z ekonomicznej eksploatacji dzieła (*lucrum cessans*). Tak też jest w niniejszej sprawie. Szkoda wyrządzona (...) S.A. i (...) S.A. przestępstwem M. S. ma postać *lucrum cessans*, tj. utracenia spodziewanej korzyści z rozpowszechniania audycji telewizyjnych, które zostałyby osiągnięte wskutek korzystania z nich (oglądania) przez konsumentów. Konsumentci korzystali jednak (oglądali) z audycji udostępnianych bezpłatnie przez oskarżonego (zarabiał on

z publikowania reklam na stronie internetowej (...), tym samym nie odwiedzali stron internetowych (...) S.A. i (...) S.A. (na których publikowane są reklamy, na których zarabiają te spółki) i nie korzystali z płatnych subskrypcji (pakietów), które są tam dostępne. Wskazać trzeba, że zadaniem uprawnionego przy określaniu *lucrum cessans* jest **wykazanie z wysokim stopniem prawdopodobieństwa rozmiarów korzyści**, które mógłby osiągnąć, gdyby nie doszło do naruszenia praw autorskich. W każdym przypadku należy zbadać, czy możliwość osiągnięcia określonych korzyści majątkowych rzeczywiście istniała, bez względu na subiektywne przewidywania poszkodowanego. **W sytuacji, w której korzystanie z utworu przez uprawnionego przed naruszeniem polegało na licencjonowaniu użycia na określonych polach eksploatacji, utrata możliwości korzystania w ten sam sposób w przyszłości będzie równa uzyskiwanym opłatom licencyjnym** (E. Ferenc-Szydełko (red.), Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych. Komentarz. Wyd. 4, Warszawa 2021).

Przydatny przy ustalaniu wysokości należnego odszkodowania dochodzonego na zasadach ogólnych może okazać się przepis art. 322 kpc. Przyznaje on sądowi uprawnienie do zasądzenia odpowiedniej kwoty tytułem odszkodowania na podstawie całokształtu zebranych dowodów. Sąd podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 21 lutego 2007 roku (sygn. I CSK 446/06), iż **przepis art. 322 kpc pozwala na zasądzenie przez sąd, według swej oceny, opartej na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy, stosownego wynagrodzenia na podstawie art. 79 ust. 1 u.p.a., gdy ściśle udowodnienie wysokości żądania jest niemożliwe lub nader utrudnione.** Warto uzupełnić, że art. 322 kpc znajduje zastosowanie w każdym przypadku dochodzenia odszkodowania, także odszkodowania ryczałtowego (wyrok SN z dnia 25 marca 2004 roku, sygn. II CK 90/03). Nie ma przeszkód, aby zastosować art. 322 kpc przez sąd w postępowaniu karnym, skoro przepis art. 46 § 1 kk odsyła do „przepisów prawa cywilnego”. Nie zawęży on ich stosowania

do przepisów prawa cywilnego materialnego. Uprawnione jest zatem zastosowanie przepisów prawa cywilnego procesowego, które także są przepisami prawa cywilnego (w tym art. 322 kpc).

W ocenie Sądu zebrany w sprawie materiał dowodowy nie daje podstaw do obliczenia, ani nawet oszacowania, ilu użytkowników nie skorzystało z płatnych subskrypcji (pakietów) dostępnych na stronie (...) i (...), gdyż skorzystało z nielegalnej strony prowadzonej przez oskarżonego. Nie sposób również ustalić, ilu użytkowników z tego powodu nie weszło na strony (...) i (...) i ile zysku spółki te utraciły na wyświetlaniu reklam. Taki sposób ustalenia szkody był początkowo proponowany przez (...) S.A. w swych pismach procesowych (potem nastąpiła zmiana sposobu wyliczeń, o czym niżej). Z kolei (...) S.A. konsekwentnie proponowała taki sposób ustalenia szkody. Dowody zgromadzone w sprawie nie dają jednak podstaw do dokonania takich wyliczeń. Sposób ten, jak również dane potrzebne do tych wyliczeń, zostały zweryfikowane przez biegłego i poddane

krytyce. Sąd podzielił zapatrywania biegłego.

Możliwe jest natomiast obliczenie szkody w nieco odmienny sposób. Jak sygnalizowano w akapitach powyżej, w sytuacji, w której korzystanie z utworu przez uprawnionego przed naruszeniem polegało na licencjonowaniu użycia na określonych polach eksploatacji (a takich licencji udzielał (...) S.A.), utrata możliwości korzystania w ten sam sposób w przyszłości będzie równa uzyskiwanym opłatom licencyjnym. Powstała szkoda ma postać utraconych korzyści (lucrum cessans). Są to spodziewane korzyści z ekonomicznej eksploatacji dzieła, a ściślej, nieuzyskane wynagrodzenie autorskie (za udzielenie licencji na rozpowszechnianie utworu).

Wnioskowana przez (...) S.A. kwota jest wypadkową następujących składowych:

1. czasu, w którym M. S. jako administrator serwisu internetowego naruszał prawa (...) S.A. - strona pokrzywdzona (...) S.A. określiła ten okres na 4 miesiące, od listopada 2015 r. do lutego 2016 r.,

2. stosowanych przez (...) S.A. stawek za udzielenie licencji

na rozpowszechnianie programów telewizyjnych:

- w zamian za licencję programu (...): 0,53 EUR od abonenta miesięcznie,
- w zamian za licencję programu (...): 0,18 EUR od abonenta miesięcznie,
- w zamian za licencję programu (...): 0,18 EUR od abonenta miesięcznie,
- w zamian za licencję programu (...) 0,09 EUR od abonenta miesięcznie.

Łączna wysokość stawki wyniosłaby 0,98 EUR od abonenta miesięcznie.

Liczbę odsłon serwisu (...) - (...) S.A. oparła się na danych przedstawionych przez Ł. C. (oświadczenie z dnia 20.08.2018 r. oraz zeznania w dniu 06.10.2022 r.) (...):

- listopad 2015 r. - 19 200 wizyt,
- grudzień 2015 r. - 19 200 wizyt,
- styczeń 2016 r. - 112 100 wizyt,
- luty 2016 r. - 112 100 wizyt.

Nie istnieją dane bezpośrednie umożliwiające bezpośrednie ustalenie liczby użytkowników strony (...), w związku

z tym na podstawie ustalonych, jak wyżej, wizyt oraz danych pochodzących z serwisu (...) S.A., strona poszkodowana pośrednio oszacowała liczbę rzeczywistych użytkowników serwisu zobacz-tv.eu.

Pośrednie oszacowanie liczby rzeczywistych użytkowników serwisu zobacz-tv.eu zostało wyliczone poprzez wykorzystanie wskaźnika liczby użytkowników rzeczywistych platformy (...).

W dalszej kolejności wskaźnik ten, wyliczony oddzielnie dla każdego miesiąca za okres listopad 2015- luty 2016 zastosowany do liczby wizyt na stronie serwisu (...).

Strona pokrzywdzona, stosując powyżej opisany schemat, dokonała wyliczenia wskaźników określających liczbę rzeczywistych użytkowników platformy (...) w stosunku do liczby odsłon (wizyt) tej platformy:

1. listopad 2015 r.
- wskaźnik określający liczbę rzeczywistych użytkowników platformy (...) w stosunku do liczby odsłon wyniósł 4,7 %,

2. grudzień 2015 r.
- wskaźnik określający liczbę rzeczywistych

użytkowników platformy (...) w stosunku do liczby odsłon wyniósł 5,4 %,

3. styczeń 2016 r.
- wskaźnik określający liczbę rzeczywistych użytkowników platformy (...) w stosunku do liczby odsłon wyniósł 4,3 %,

4. luty 2016 r.
- wskaźnik określający liczbę rzeczywistych użytkowników platformy (...) w stosunku do liczby odsłon wyniósł 4,2 %.

Przy wykorzystaniu powyżej wskazanych wskaźników strona pokrzywdzona dokonała wyliczenia, według wzoru przedstawionego na k. 3136 akt sprawy, liczbę rzeczywistych użytkowników serwisu (...).

Biegła wydająca opinię nie wniosła uwag do przedstawionych przez stronę pokrzywdzoną wzorów, które posłużyły do przeprowadzonych wyliczeń. Z matematycznego punktu widzenia są one poprawne.

Zgodnie z przedstawionym wyżej schematem wyliczeń oszacowana przez stronę pokrzywdzoną liczba rzeczywistych użytkowników strony internetowej zobacz-tv.eu kształtowała się w następujący sposób:

1. listopad 2015 r.
- liczba rzeczywistych

użytkowników (...) w stosunku do liczby odsłon na tej stronie wyniosła 902 użytkowników,

2. grudzień 2015 r.
- liczba rzeczywistych użytkowników (...) w stosunku do liczby odsłon na tej stronie wyniosła 1036 użytkowników,

3. styczeń 2016 r.
- liczba rzeczywistych użytkowników (...) w stosunku do liczby odsłon na tej stronie wyniosła 4820 użytkowników,

4. luty 2016 r.
- liczba rzeczywistych użytkowników (...) w stosunku do liczby odsłon na tej stronie wyniosła 4596 użytkowników.

Uzyskaną liczbę użytkowników strona pomnożyła przez sumę opłat licencyjnych, które pobierałaby w tym samym czasie od operatorów (...) rozpowszechniających programy telewizyjne, co doprowadziło do wyliczenia wynagrodzenia jakie byłoby należne (...) S.A. w poszczególnych miesiącach:

1. listopad 2015 r. - 902 użytkowników x 0,98 EUR x 4,2639 = 3 769,12 PLN,

2. grudzień 2015 r. - 1036 użytkowników x 0,98 EUR x 4,2615 = 4 326,62 PLN,

3. styczeń 2016 r. - 4820 użytkowników x 0,98 EUR x 4,4405 = 20 975,15 PLN,

4. luty 2016 r. - 4596 użytkowników x 0,98 EUR x 4,3589 = 19 632,83 PLN.

Łączna kwota roszczenia odszkodowawczego, wyliczona wg powyższych założeń, dochodzona przez (...) S.A. wobec M. S. wyniosła 48 703,72 PLN (zaokrąglenia poszczególnych kwot do drugiego miejsca po przecinku zgodnie z ogólnie przyjętymi zasadami).

W przyjętych powyżej założeniach, w pierwszej kolejności budzi zastrzeżenie wysokość opłaty licencyjnej przyjętej przez (...) S.A. w powyższych wyliczeniach.

Pełnomocnik oskarżyciela posiłkowego (...) S.A. pismem z dnia 3 października 2018 r. dokonał kolejnej modyfikacji wniosku o naprawienie szkody.

Analogicznie jak w wyliczeniach powyżej, sposób wyliczenia szkody został oparty na cenniku stosowanym przez (...) przy dystrybucji kanałów poprzez operatorów telewizji kablowych, tj. opłaty za licencje na rozpowszechnianie programu.

We wniosku tym (z dnia 03.10.2018 r.

oraz we wcześniejszym wniosku przygotowanym na wezwanie Sądu z dnia 8 listopada 2017 r.) zostały zastosowane przez (...) S.A. następujące stawki za udzielenie licencji na rozprowadzenie programów (w odniesieniu do umów z operatorami (...)):

1. w zamian za licencję programu (...): 0,51 EUR od abonenta miesięcznie

2. w zamian za licencję programu (...): 0,08 EUR od abonenta miesięcznie

3. w zamian za licencję programu (...): 0,16 EUR od abonenta miesięcznie

4. w zamian za licencję programu (...): 0,16 EUR od abonenta miesięcznie

Łączna wysokość stawki wyniosłaby 0,91 EUR od abonenta miesięcznie.

Powyższe stawki obowiązywały do dnia 31 marca 2016 roku.

Stawki przedstawione przez pełnomocnika (...) S.A. w ostatniej modyfikacji wniosku o naprawienie szkody z dnia 14 listopada 2022 r. obowiązywały od dnia 1 kwietnia 2016.

Biegła potwierdziła prawidłowość wyliczeń i założeń, a zakwestionowała jedynie wysokość stawki, tj. 0,91 EUR. W odpowiedzi na to, (...) S.A. skorygowała

stawkę zgodnie z zastrzeżeniami biegłego. Finalnie stawka ta wyniosła 0,88 EUR.

Zgodnie z wyliczeniami przedstawionymi w cz. 1.1. uzasadnienia kwota obliczona w oparciu o powyższą stawkę wyniosła ostatecznie **43 733,94 PLN**.

Zebrane dowody dają podstawę do obliczenia w powyższy sposób wysokości szkody poniesionej przez (...) S.A. Spółka ta przedstawiła wystarczające dane do dokonania takich wyliczeń. Załączyła dokumentację wytworzoną przez A.-P. P. Ł. C. podmiot zajmujący się, na jej zlecenie, monitorowaniem stron internetowych i wykrywaniem naruszeń praw autorskich, w tym nieuprawnionego rozpowszechniania audycji telewizyjnych. Podmiot ten pozyskiwał i gromadził dane na temat liczby rzeczywistych użytkowników nielegalnego serwisu zobacz-tv.eu prowadzonego przez oskarżonego. W tym serwisie dochodziło do naruszeń kanałów (...), (...), (...), (...) i (...). (...) S.A. przedstawiła umowy licencyjne, na podstawie których udzielała zgody innym podmiotom na rozpowszechnianie swoich

audycji (nagrań). Z umów tych wynikała stawka opłaty przypadającej na jednego użytkownika, który skorzysta z utworu (np. wejdzie na stronę internetową i obejrzy film). Na podstawie tych danych możliwe było ustalenie szkody. Dane te i sposób obliczeń zweryfikował i co do zasady zaakceptował biegły (poza stawką 0,98 EUR, która została następnie skorygowana do 0,88 EUR). Tak obliczona wysokość szkody wyniosła **43 733,94 PLN** (szczegółowe wyliczenia w pkt 1 uzasadnienia "ustalenie faktów"). Taki sposób obliczenia wysokości szkody jest racjonalny i ma rzeczywiste podstawy faktyczne, zatem zasługiwał na aprobatę.

Inaczej niż w przypadku (...) S.A. przedstawia się sytuacja (...) S.A. Materiał dowodowy zebrany w sprawie nie daje podstawy do ustalenia wysokości szkody poniesionej przez (...) S.A. Spółka ta nie przedstawiła umów licencyjnych i tym samym stawek opłat za zgodę na rozpowszechnianie swoich audycji (nagrań). (...) S.A. nie wskazała również, aby korzystała też – tak jak (...) S.A. – z usług podmiotu takiego jak A.-P. P. Ł. C., co pozwoliłoby ustalić zakres naruszeń kanałów (...), w tym liczbę użytkowników serwisu (...)

korzystających w utworów (...) S.A. Nie zasługuje na akceptację sposób obliczenia wysokości szkody zaprezentowany przez (...)S.A. Spółka pomnożyła liczbę użytkowników (...) (112 100 zł) przez cenę najtańszego pakietu jaki u niego obowiązuje (31,94 zł). Wynik ten pomnożyła przez 46%, czyli odsetek osób „skłonnych do płacenia za legalny dostęp do utworów, w przypadku ich niedostępności w nielegalnych źródłach”. Odsetek ten ustaliła w oparciu o raport przygotowany przez (...) sp. z o.o. na zlecenie Stowarzyszenia (...). Raport sporządzono na podstawie ankiety, w której pytani odpowiedzieli na pytanie dotyczące ich skłonności do płacenia za legalne źródła utworów, w przypadku braku dostępności źródeł darmowych, ale nielegalnych (k. 2095).

Po pierwsze, nie wykazano że liczba 112 100 zł stanowi liczbę rzeczywistych "niepowtarzalnych użytkowników" nielegalnego serwisu (...) Liczba "wejść" na serwis internetowy nie jest tożsama z liczbą rzeczywistych użytkowników. Po drugie, na tym serwisie były publikowane audycje różnych stacji

telewizyjnych, m.in. (...), P., (...), nie tylko (...). Nie wiadomo jak liczba użytkowników korzystała z utworów (oglądała)(...). Po trzecie wreszcie, nie sposób przyjąć powyższego odsetka osób, tj. 46%. Nie ma bowiem możliwości zweryfikowania rzetelności raportu, na który powołuje się pokrzywdzony, ani ankiety, na której się on opiera. Nie wiadomo jak była ona przeprowadzona, na jakiej próbie ją przeprowadzono (ilu osób zapytano), jakie dokładnie zadano pytania. Również prawdziwość odpowiedzi nie poddaje się weryfikacji sądu. Dlatego też dane zawarte w tym raporcie nie są miarodajne. Krytycznie do takiego sposobu obliczeń i do tych danych odniósł się również biegły w swojej opinii (k. 2698, 3236). Wniosek (...) S.A. nie zasługiwał więc na uwzględnienie. Brak było zatem dostatecznych dowodów i danych do ustalenia wysokości szkody, jak też do oszacowania wysokości nawiązki. Orzeczenie zaś takiego środka kompensacyjnego nie może sprowadzać się do zupełnie dowolnej, dyskrecjonalnej decyzji Sądu.

Zgodnie z art. 46 § 3 kk orzeczenie odszkodowania lub zadośćuczynienia na podstawie § 1 albo

<p>nawiązki na podstawie § 2 (a więc tym bardziej odmowa zasądzenia środka kompensacyjnego) nie stoi na przeszkodzie dochodzeniu niezaspokojonej części roszczenia w drodze postępowania cywilnego. (...) S.A. może zatem dochodzić swych roszczeń w drodze procesu cywilnego.</p>		
<p>7. KOsztly procesu</p>		
<p>Punkt rozstrzygnięcia z wyroku</p>	<p>Przytoczyć okoliczności</p>	
<p>IV</p>	<p>Na podstawie art. 624 § 1 kpk i art. 17 ust. 1 Ustawy z dnia 23.06.1973 r. o opłatach w sprawach karnych (Dz. U. Nr 49; poz. 223) zwolnił oskarżonego od kosztów i opłat w sprawie, przejmując je na rachunek Skarbu Państwa, albowiem konieczność zwrotu wydatków poniesionych na ustalenie kwoty należnego pokrzywdzonemu świadczenia kompensacyjnego istotnie utrudniłaby oskarżonemu możliwość zaspokojenia podstawowych potrzeb życiowych.</p>	
<p>7. Podpis</p>		
<p>sędzia Justyna Koska-Janusz</p>		